

STOP POŻAROM TRAW - Apel Komendanta PSP w Jaworze

SZANOWNI MIESZKAŃCY POWIATU JAWORSKIEGO

Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze zwraca się z apelem o poszanowanie otaczającego nas środowiska naturalnego.

Kiedy z nas lubi wypoczywać na łonie natury. Niestety środowisko jest regularnie niszczone przez bezmyślne działania człowieka. Jednym z przejawów takiego działania jest wiosenne wypalanie traw na nieużytkach, rowach przydrożnych czy ważach przeciwpowodziowych. Sytuacja powtarza się w okresie późnego lata i jesieni, gdy po łąkach wypalana jest siana na polach. Często w takich przypadkach dochodzi do pożaru lasu bezpośrednio sąsiadującego z polami.

Analiza pożarów prowadzona za lata ubiegłe wykazuje, że znaczna ich ilość powstaje w okresie wiosennym i jesiennym na skutek wypalania pozostałości roślinnych. Dane statystyczne pokazują, że jest to duży problem.

Dlaczego nie?

Wypalanie traw i zarośli jest prawnie zabronione! Jest to jeden z najbardziej brutalnych sposobów niszczenia środowiska. Wbrew pozorom, wypalanie nie daje żadnych korzyści, a wręcz przeciwnie – przynosi jedynie szkody dla przyrody, jak i samego człowieka, jest bardzo niebezpieczne.

- Co roku w pożarach wywołanych przez podpalaczy traw giną ludzie - najczęściej ci, którzy podejmuje się wypalania.
- Wypalanie traw zabija zwierzęta. Śmierć w pomieniach czyha na ptaki. Niszczona są miejsca lęgowe wielu gatunków ptaków gnieźdzących się na ziemi lub w strefie krzewów. Palą się również gniazda już zasiedlone, a zatem z jajeczkami lub pisklętami (np. tak lubianych przez nas wszystkich skowronków).
- Dym uniemożliwia pszczołom, trzmielom oblatywanie łąk. Owady te giną w pomieniach, co powoduje zmniejszenie liczby zapylonych kwiatów, a w konsekwencji obniżenie plonów roślin.
- Giną zwierzęta domowe, które przypadkowo znajdują się w zasięgu pożaru, ponieważ tracą orientację w dymie, ulegają zaczadzeniu. Dotyczy to również dużych zwierząt leśnych, takich jak sarny, jelenie czy dziki.
- Pomienie niszczy miejsca bytowania zwierzyny łownej, m.in. bażantów, kuropatw, zajęcy, a nawet saren.
- W pomieniach lub na skutek podwyższonej temperatury ginie wiele pożytecznych zwierząt kręgowych: pająki (pająki, ropuchy, jaszczurki), ssaki (krety ryjówki, jeże, zajęce, lisy, borsuki, kuny, nornice, badylarki, ryjówki i inne drobne gryzonie).
- Przy wypalaniu giną mrówki. Jedna ich kolonia może zniszczyć do 4 milionów szkodliwych

owadów rocznie. Mrówki zjadają resztki roślinne i zwierzęce uwalniają rozkład masy organicznej oraz wzbogacają warstw próchnicy, przewietrzają glebę. Podobnymi sprzymierzeńcami w walce ze szkodnikami są biedronki, zjadają mszyce.

- Ogień uśmierca wiele pożytecznych zwierząt bezkręgowych, m.in. dżdżownice (które mają pozytywny wpływ na strukturę gleby i jej właściwości), pajęki, wiję, owady (drapieżne i pasożytnicze).
- Pożary wzniecone podpaleniem traw są głównym i najniebezpieczniejszym zagrożeniem dla naszych lasów. Ogień szybko ogarnia ogromne połacie drzewostanów, doszczętnie niszczy trwające od wieków dzieła przyrody.

Poza negatywnymi skutkami dla ekosystemu, wypalanie traw niesie za sobą wiele innych zagrożeń, m.in.:

- podczas pożaru powstaje duże zadymienie, które jest szczególnie groźne dla osób przebywających w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zdarzenia, z uwagi na możliwość zaciżenia;
- wypalanie traw i związane z tym duże zadymienie powoduje zmniejszenie widoczności na drogach, co może prowadzić do powstania groźnych w skutkach kolizji i wypadków drogowych;
- wysuszone trawy palą się bardzo szybko! W przypadku gwałtownej zmiany kierunku wiatru, pożary bardzo często wymykają się spod kontroli i przenoszą na pobliskie lasy i zabudowania.

Niejednokrotnie w takich pożarach ludzie tracą dobytek całego życia. Występuje również bezpośrednio zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

Co możesz zrobić??

Zawsze możesz zwrócić uwagę podpalaczowi. Jednak bezpieczniejszym i skuteczniejszym sposobem jest poinformowanie straży pożarnej i policji.

Państwowa Straż Pożarna – 998 lub 112,

Wypalanie pozostałości roślinnych na łąkach, pastwiskach, wrzosowiskach, torfowiskach, nieużytkach, w rowach i na pasach przydrożnych jest zabronione. W stosunku do osób naruszających wyżej wymienione zasady mogą być stosowane sankcje karne określone w Kodeksie Wykroczeń i w Kodeksie Karnym, do pozbawienia wolności włącznie.

Określa to m.in.:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55.
- Art. 124. „Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów”.
- Art. 131 ust. 12 „Kto ... wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwały... - podlega karze aresztu albo grzywny”.
- Art. 30 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 6, 148 w lasach oraz na terenach łąkowych, jak również w odległości do 100 m od granicy lasu, zabrania się działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo, a w szczególności:
  - rozniecania ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściwego nadleśniczego;
  - korzystania z otwartego promienia;
  - wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych.
- § 43 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719)

Za wykroczenia tego typu grożą surowe sankcje:

- Art. 82 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeksu wykroczeń t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 821, 1238. – kara aresztu, nagany lub grzywny, której wysokość w myśl art. 24 § 1 może wynosić od 20 do 5000 zł.
- Art. 163. § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1950, 2128.) stanowi: „Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać pożaru, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10”.

Dopłaty bezpośrednie UE dla właścicieli gruntów rolnych

Do walki ze zjawiskiem wiosennego wypalania traw włączyła się Unia Europejska. Założenia polityki rolnej UE regulują między innymi zagadnienia ochrony środowiska w rolnictwie.

Jednym z narzędzi umożliwiających dokonywanie pozytywnych przemian w tym sektorze jest system dopłat bezpośrednich. Ta forma wsparcia unijnego zobowiązuje użytkownika gruntów do utrzymania ziemi w dobrej kulturze rolnej.

Dlatego edukacja należy rozpocząć już w szkołach podstawowych, kiedy u człowieka kształtuje się charakter i świadomość na piękno otaczającej nas przyrody. Apelujemy do wszystkich, aby pod hasłem „Ochrony Przyrody Ziemi Jaworskiej” zrobić wszystko co pozwoli na ograniczenie liczby niepotrzebnych pożarów zarówno w roku bieżącym jak i w latach następnych.

Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze

bryg. mgr Waldemar Sarlej